

Aan het College van Gedeputeerde Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Woerden, 4 juli 2019

Betreft: reactie op het coalitieakkoord 2019-2023 "Nieuwe Energie voor Utrecht"

Geacht College,

Het zal u bekend zijn dat onze ondernemersverenigingen al een lange traditie hebben op te komen voor de belangen van onze leden en hun werknemers en wij daarvoor een goed en vruchtbaar overleg voeren met de gemeenten, en als PBUW met het provinciaal bestuur. Onze doelstelling is versterking van de economie, veiligstellen en uitbreiden van de werkgelegenheid en de vestigingsplaatsvoordelen voor onze bedrijven. Het gaat goed in onze regio, zo maakte het CBS in april van dit jaar bekend, dat onze regio "Utrecht West" de tweede snelst groeiende regio van Nederland is. Wij willen dit graag zo houden.

Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van uw coalitieakkoord en willen onze opvattingen, instemming, zorgen en vragen aan u laten weten over de hoofdstukken die voor ons van het meeste belang zijn.

Ad hoofdstuk 3, "Sneller naar duurzame energie voor iedereen".

Wij beoordelen de hiergenoemde ambities van uw College vooral tegen onze, reeds vaker genoemde, uitgangspunten: haalbaarheid, betaalbaarheid, effectiviteit en voldoende mogelijkheid voor innovatie.

Uw ambitie in 2040 **alle** binnen de Provincie benodigde energie **hier** duurzaam op te wekken, roept bij ons grote vraagtekens op. Zo vragen wij ons af waarom kan er geen duurzame energie van elders kan komen? Waarom bijvoorbeeld anders grootschalige windmolenparken op de Noordzee? Moeten we ons hierbij voorstellen, dat door dit standpunt natuur en landschap in onze provincie extra worden aangetast met windmolens en honderden hectaren zonnepanelen, terwijl we (blz. 12) lezen, dat u meer natuur wilt en zuinig wilt zijn op het landschap. Wij zijn het met het laatste graag eens, het is immers ook een belangrijke vestigingsplaatsfactor voor bedrijven.

Het valt ons voorts op, dat ook in dit hoofdstuk uw College veel wil stimuleren, adviseren, informatie wil verschaffen etc., zelfs coaches wil aanstellen die ondernemingen moeten gaan adviseren. Wij constateren echter dat juist op de genoemde terreinen, al langer, zeer veel initiatieven en activiteiten worden ontplooid door gemeenten, bedrijfsleven, lokale organisaties etc., waarbij de nodige advisering, uitvoering en informatie zoals bijv. door het Energie Collectief Utrechtse Bedrijven, ECUB, (bijv. realisatie van zonnepanelen op bedrijfsdaken) worden geboden. Wij pleiten ervoor met uw bemoeienis, zo al nodig, selectief te zijn, "dubbelwerk" is immers niet nodig en kost veel belastinggeld en tijd.

Is het niet verstandig eerst de noodzaak van al die bemoeienis te onderzoeken?

In de inleiding van uw Coalitieprogramma blijkt u, zeer terecht, sterk uit te gaan van samenwerken "met elkaar en met u" en "samen met u te kunnen gaan werken aan de uitvoering van onze plannen".

Wij betreuren het dat in dit belangrijke hoofdstuk het bedrijfsleven nauwelijks wordt genoemd, terwijl de kosten daar wel voor een belangrijk deel terechtkomen, wij worden slechts geïnformeerd over zaken waar we al lang mee bezig zijn. Wilt u ons dan ook bij uw beleid betrekken? Het blijkt steeds meer, dat de betrokken kosten zeer hoog zijn voor burgers en bedrijven, wij hebben daar veel zorgen over, zeker als het gaat om maatregelen die nauwelijks een merkbaar effect hebben.

Een voorbeeld: zo signaleerden we al in een vroeg stadium dat het gasneutraal maken van woningen rond de € 50.000, -- per woning kost en dat, terwijl huishoudens slechts 25 % van het gas gebruiken en gas de helft minder uitstoot geeft dan andere fossiele brandstoffen. Over de effectiviteit van het gasvrij maken komt steeds meer discussie op gang, nu blijkt dat een groot land als Duitsland aanzienlijk meer gas gaat gebruiken en de overheid daar subsidie geeft voor het aansluiten op aardgas.

Ook de miljarden subsidies voor energietransitie zijn niet gratis en moeten door bedrijven en burgers (veelal onze werknemers) worden opgebracht, nu al blijkt (recent onderzoek RTL TV) dat huishoudens, ook met een gemiddeld inkomen, al zwaar gebukt gaan onder de vaste lasten, waarbij vooral de steeds hoger wordende energiebelasting wordt genoemd. Wij zijn het eens met uw persbericht van 28 juni jl. waarin de gezamenlijke Nederlandse provincies n.a.v. het kabinetsstandpunt over de energietransitie ook zeggen: klimaatakkoord moet haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar blijven. Leidt dit standpunt tot aanpassing van dit coalitieprogramma of van de daarin genoemde vele voornemens?

Wij zijn het met u eens (blz. 15) dat het stimuleren van innovatietrajecten, waaronder het gebruik van waterstof, belangrijk is; dat moet overigens de tijd krijgen en niet onmogelijk gemaakt worden door eerdere maatregelen. Zo wilt u al over minder dan 2 jaar de balans opmaken van te nemen maatregelen. Bovendien zijn die maatregelen nog vaag, u wilt immers eerst regionale energiestrategieën maken, een kansenkaart duurzame energie etc.

Ad hoofdstuk 4, Levendige steden en dorpen

Zoals we eerder aangaven, is een voldoende en aantrekkelijk woningaanbod voor onze werknemers belangrijk voor het functioneren van de Utrechtse economie.

Door een ontoereikend woningaanbod dreigen bedrijven zich deels elders te vestigen, omdat er geen woonruimte is voor hun werknemers, daarnaast leidt dit tot meer pendelen en over een grote afstand met nadelige effecten, w.o. milieu, en onacceptabele lange wachttijden en dure woningmarkt, door schaarste, veroorzaakt door vooral binnenstedelijk te willen bouwen. Daarom zijn wij verheugd, dat uw College de woningproductie met 10.000 woningen per jaar wil vergroten.

U wilt terecht met de gemeenten de regioprogrammering vaststellen en afspraken maken over monitoring. Waar wij voor pleiten is, dat er daarbij goed gekeken wordt, dat de huidige grotere bouwlocaties (Leidsche Rijn is over enkele jaren vol) tijdig gevolgd worden door nieuwe, zodat er geen gaten vallen in de woningproductie.

Uw standpunt over Rijnenburg, een locatie die al jaren bestemd is voor woningbouw, is daarom niet bemoedigend; immers u meent kennelijk dat deze locatie tot 2030 eerst bedekt moet worden met windmolens en zonnepanelen (blz. 16) en dat de start van **eventuele** woningbouw daar vanaf 2030 mogelijk moet blijven.

Wij pleiten er met de gemeenten ook al jaren voor, dat kleinere steden en dorpen wat kunnen uitbreiden buiten de "rode contouren", van belang is voor onze werknemers, korter pendelen en een behoorlijk voorzieningenniveau. Uw Collegeprogramma biedt daar in beginsel mogelijkheden voor, wij juichen dat toe.

Waar we ons zorgen over maken is dat er zo veel voorwaarden genoemd (blz. 21), dat realisatie extra lijkt te worden bemoeilijkt. Wij dringen aan op grote spoed en snelle procedures, wachttijden van 10 jaar of langer op een woning is onacceptabel! Graag vernemen wij hoe u dit gaat bevorderen. Tijdige en betaalbare woningen voor onze werknemers is voor onze bedrijven van groot belang.

Ad hoofdstuk 5, Gezonde, veilige en duurzame mobiliteit

Uw ambitie van Utrecht de fietsregio van Europa te maken, "in 2023 50% van alle ritten onder de 15 km op de fiets" zo al haalbaar, mag geen afbreuk doen aan de noodzaak weginfrastructuur voor auto- en transportverkeer op peil te houden en te versterken c.q. te verbreden; dat is immers in het belang van burgers, bedrijven, economie, werkgelegenheid en de Provincie als vestigingsplaats voor bedrijven. De toch al zwaarbelaste automobilist en de transportsector mogen verwachten dat de overheid tijdig faciliteert.

Bij de bouw van duizenden nieuwe woningen mogen de toekomstige bewoners kunnen rekenen op een tijdige en goede ontsluiting, voor **alle** verkeerscategorieën. Uw beleidsuitgangspunt (blz. 26): "wij zijn verder **zeer** terughoudend met nieuwe weg- ontsluitingen", geeft ons grote zorgen, het zet een ernstige rem op de toekomstige ontwikkelingen en derhalve onze Provincie op achterstand, terwijl de automobilist en transportsector in onze Provincie al jaarlijks € 122 miljoen bijdragen via de opcenten. Ook elektrische auto's hebben een weg nodig. U wilt de WHO-normen voor lucht en geluid als streefwaarden hanteren (blz. 8) in uw mobiliteitsbeleid.

Wij hechten eraan, aan te geven dat onze bedrijven te maken hebben met **Nederlandse** wet- en regelgeving. Niet alleen is dat vanzelfsprekend maar het voorkomt, dat bedrijven w.o. de transportsector in onze regio een ongelijke concurrentiepositie krijgen.

Wij steunen van harte uw plannen voor verbetering van het openbaar vervoer, zoals verbetering van het NS Sprinternetwerk en busvervoer. Verhoging van de frequentie vooral ook in de avonduren voor bus en trein, is een werkbaar alternatief voor vermindering van het autogebruik. Wilt u ons met onze regionale/lokale kennis en de behoefte van onze werknemers bij ontwerp-nieuwe dienstregelingen betrekken?

Ad hoofdstuk 6, Gezonde economie

Wij zijn het graag eens met uw ambitie "het behouden van onze top 3-positie als meest concurrerende regio van Europa". Deze verdraagt zich moeilijk met uw eerdergenoemde terughoudende beleid voor weginvestering voor goede ontsluiting, van woning-, werklocaties en uitbreiding van bedrijfsterreinen. De nadruk ligt vrijwel geheel (blz.31) op de herontwikkeling van bestaande bedrijfsterreinen, dat is belangrijk, maar dat is echter onvoldoende. Bovendien verbindt u aan die herontwikkeling, let wel van **bestaande bedrijfsterreinen**, zoveel voorwaarden dat de realisatie wordt bemoeilijkt en de procedures langer worden. Bovendien menen wij dat de betrokken gemeentebesturen hierover (bestaande bestemmingsplannen) gaan en zij dat bovendien goed en effectief doen en op heel veel bedrijfsterreinen al hebben gedaan, zoals ook in onze regio blijkt.

Met uw beleid m.b.t. afstemming onderwijs en arbeidsmarkt zijn wij het van harte eens. Wij doen, als organisaties, daar samen met de gemeenten en betrokken onderwijsinstellingen in onze regio al veel aan.

Ad hoofdstuk 8, financiën

In dit programma doet u ca. 30 concrete financiële voorstellen en toezeggingen, bij enkele wordt al een concreet bedrag genoemd. Wij vragen ons af hoe zich dit verhoudt tot de gedegen uitwerking, fasering en financiële dekking die u de komende maanden terecht gaat uitwerken.

Betekent dit dat u met een groot aantal maatregelen wacht tot u over deze "gedegen" financiële onderbouwing beschikt? Wij roepen u nadrukkelijk op de opcenten op de motorrijtuigenbelasting (blz. 39) niet te verhogen. Het zou er dan op neerkomen dat alle inwoners van de Provincie Utrecht die een auto bezitten door deze maatregelen extra moeten gaan betalen. Dit klemt te meer omdat juist de enige investering waarin u zeer "terughoudend" bent, is investeren in wegen.

Tot slot:

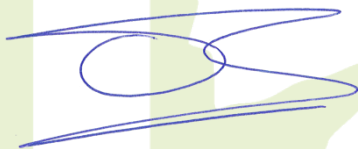
Wij zien een Collegeprogramma vol ambities, maar ook met een toename van provinciale overheidsbemoediening en sturing, met o.a. klimaatcoaches, adviseurs, duurzaamheidscoaches, plannen en visies. Ook zien we tegenstrijdigheden: bij kleinere bouwlocaties in gemeenten, uitbreiding van bedrijfsterreinen en weginvesteringen worden veel belemmeringen opgeroepen met als motief behoud van natuur en landschap, maar als het gaat om windmolens van 200 m hoog en honderden hectaren zonnepanelen, lijkt dat behoud kennelijk van minder belang; dat kan uw bedoeling toch niet zijn?

Wij zien ook veel beleidsvoornemens die wij van harte kunnen en zullen ondersteunen.

In uw inleiding schrijft u: "wij kiezen voor samenwerking en geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving". Wij kijken daarnaar uit en wensen u veel succes met uw bestuurlijk werk.

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Arwin Brouwer
Voorzitter PBUW

David Verweij
Inkomend voorzitter PBUW

cc. leden van provinciale staten

Platform Bedrijven Utrecht West

- OSV Stichtse Vecht ● VIHJ IJsselstein ● VIB de Ronde venen ● OVL Lopik ●
- BVO Oudewater ● OKW Woerden ● BVM Montfoort ● Ondernemend Harmelen ●